

Kurjer Łódzki

Redakcja Zawadzka 1 Administracja Piotrkowska 11 :: Skrzynka pocztowa 132 :: Telefon 229.

Redaktor przyjmuje od godz. 2-4 popołudniu.

Kierownik Administracji przyjmuje od godz. 11-12 rano.

Numer pojedynczy 100.000 Mk.

Redakcja otwarta od godz. 9-12 i od godz. 2-7 po poł.

Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po południu bez przerwy.

CENA PRENUMERATY:		CENY OGŁOSZENI:		ZAMIEJSCOWE o 50% drożej. ZAGRANICZNE o 100% drożej	
Konto czekowe	W Łodzi — — — miesięcznie Mk. 2.000.000	Przed tekstem Mk. 500/0 za wiersz milimetr. 1 tam. (strona 8 lamów)	W tekście	1 " " 8 "	Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar Administracji nie odpowiada. Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne. Rękopisów nie zwraca się.
P. K. O.	Dla robotników " 1.000.000	Za tekstem " 4.000 " " " 1 " " 8 "	Nekrologi " 400.000 " " " 1 " " 8 "		
Nr. 61747	Na prowincji " 250.000	Komunikaty " 400.000 " " " 1 " " 8 "	Zwyczajne " 250.000 " " " 1 " " 10 "		
	Zagranicą " 700.000	Drobne od m. 1500 do 25000 za wyraz najmniej za ogłoszenie m. 150000			
	Odnoszenie do domu " 150.000	Ogłoszenie nadesłane po godz. 7-ej wiecz. o 30 proc. drożej.			

Wychodzi codziennie o godzinie 5 rano.

Exposé prezydenta ministrów Grabskiego. Rząd domagać się będzie specjalnych pełnomocnictw dla uzdrowienia skarbu. Upełnomocniony rząd będzie mógł ustabilizować walutę.

Warszawa, 20 grudnia PAT. — Prezydent Rzeczypospolitej, wobec ujawnienia niemożności utworzenia się Rządu na gruncie zwyczajów parlamentarnych, polecił mi, bym jako jego mąż zaufania, utworzył Rząd, któryby całą energię aparatu państwowego i społeczeństwa skierował dla naprawy skarbu. Obok tej naprawy uporządkowanie administracji oraz utrzymanie, na koniecznym poziomie obrony kraju i oświaty publicznej stanowiąc będą zasady obecnego rządu.

Pierwsze zadanie Rządu.

Dominujące wśród nich znaczenie zajmować będzie, zgodnie z sytuacją w jakiej się dziś nasz kraj znajduje, naprawa skarbu. Doszliśmy bowiem dziś do takiego stanu, że żaden postęp w żadnej dziedzinie nawet szkolnictwie nie mówiąc o reformie rolnej lub administracji socjalnej wydają się niemożliwe jeżeli najpierw i to wkrótce nie uporamy się z trudnościami finansowymi.

Naprawa skarbu może być oparta bądź na rachubie na pomoc zagranicy, bądź na wysiłku własnym całego społeczeństwa. Nie lekceważąc bynajmniej wielce dobroczynnego oddziaływania na tę naprawę wszelkiej pomocy zagranicznej rząd stawia sobie za zadanie także zogniskowanie wysiłku własnego społeczeństwa by było ono w stanie wyprowadzić nas z dzisiejszego ostrego stanu krytycznego.

Naprawa skarbu wymaga szczerzejszej atmosfery pokojowej.

Rząd będzie się trzymał przede wszystkim pokojowego kierunku w całej swej polityce zagranicznej a jednocześnie dążyć będzie do tego, by w społeczeństwie naszym wytworzyła się atmosfera spokoju wewnętrznego, nastąpiło zaprzestanie ostrych starć i walk wewnętrznych. Aby taki stan mógł istnieć, rząd zapowiada ze swej strony jaknajwiększą bezstronność w zakresie wszelkich zagadnień, które dzieła społeczeństwa na zwalczające się obozy i starć się będzie o złagodzenie najbardziej spornych spraw do czasu gdy naprawa skarbu stanie się faktem dokonanym. Natomiast rząd będzie się starał by naprawa skarbu dała się osiągnąć bez naruszenia zdobyczy w postępie społecznym, jaki już został osiągnięty. Wysiłek ni zgodny ze strony społeczeństwa dla dokonania naprawy skarbu rząd usiłuje osiągnąć obydwoimi dostępnymi dla danego celu sposobami a jednej strony zwiększając będzie świadczenia podatkowe i dążyć do wzmocnienia dochodów zwyczajnych za drugiej strony do wzmocnienia dochodów nadzwyczajnych. Ad-

solucnie w całym szeregu niezbędnych spraw odwoływać się będzie rząd do dobrowolnego zasilania skarbu pożyczkami wewnętrznymi, opartymi na dobrej zrozumiałym interesie samych subskrybentów. Aby świadczenia społeczne na rzecz skarbu utrzymane zostały w granicach istotnie niezbędnych, rząd prowadzić będzie z całą konsekwencją rozpoczętą już akcję oszczędnościową bacznie jedynie, by nie naraziła ona interesów dobra kraju oraz niezbędnego poziomu administracji i oświaty. Już oba poprzednie rządy przygotowały podwaliny ważne dla wielkiego dzieła naprawy skarbu.

Podatek przemysłowy.

Podatek przemysłowy, oparty na cyfrach obrotów, stanowi źródło dochodów, które może dać nadwyżkę jeżeli tylko władze skarbowe rozwina całą energię i umiejętność, a podatnik wybedzie się powszechnego jednak dzisiaj natapania przed tymi władzami prawdy. Podatek majątkowy daje do dyspozycji skarbu środki bardzo poważne, które, o ile byłyby szybko zmobilizowane, powinny wystarczyć na pokrycie deficytu.

Waloryzacja podatków.

Waloryzacja podatków już uchwalona, w następnym roku przyszłym pozwoli przywrócić podatkom znaczną część ich utraconej skutkiem spadku marki wydajność. Budżet Państwa na rok 1924 został ułożony z uwzględnieniem zasady równowagi i przedstawiony w czasie właściwym. Pewna zatem podwaliny dla naprawy skarbu zostały położone. Ale to nie wszystko. Przedewszystkiem należy dążyć do tego aby rozmiar wpływów skarbowych nie był zależny od stanu sumienia podatników lecz oparty był na umiejętności, trafiam i sprawnym postępowaniu urzędników. Dlatego też naprawie administracji skarbu poświęcona zostanie praca rządu z całym natężeniem.

Pierwsza rata podatku majątkowego.

Dalszym czynnikiem, utrudniającym dziś sytuację skarbu jest to, że pierwsza rata podatku majątkowego ma być wpłacona dopiero od 15 kwietnia do 15 maja tj. w okresie zbyt późnym, by już dziś rachować m. zna wplywy z tego źródła dochodów na równowagę budżetu. Pomimo rozpoczętej akcji poprzedniego rządu zbierania dobrowolnych zaliczek, normy podatku majątkowego nie pozwalają przypuszczać, by pierwsze dwie raty okazały się wystarczające, że jest aby dały

istotnie jedną trzecią część ogólnej sumy, przez sejm już skontyngentowanej w wysokości jednego miliarda franków złotych. Bardzo poważnym brakiem w dzisiejszej sytuacji finansowej jest to, że w dziedzinie kredytów publicznych i państwowych pozostały wielkie zaniedbania.

Kredyt ten wymaga szybkiego ożywienia przez zupełną rekonstrukcję.

aby można było siły finansowe własne społeczeństwa, które niewątpliwie istnieją, wykorzystać na dobro sanacji skarbu państwa z jednej strony i dla utrzymania produkcji krajowej z drugiej.

W dziedzinie oszczędności.

W dziedzinie oszczędności rząd poprzedni uczynił szereg pozytywnych kroków, niemniej jednak największe źródło deficytu państwa kolejno, nie uwytłaniają dziś jeszcze należytego stanu naprawy co do rezultatów finansowych.

W ten sposób, pomimo znacznych prac przygotowawczych poprzednich rządów ogólny wskaźnik stanu rzeczy w zakresie finansowym, którym jest kurs marki, nie tylko się nie polepszył, ale znacznie pogorszył.

Środki naprawy.

Wobec tego jednak, że pewne środki naprawy zostały już przygotowane rząd zdecydowany jest do spiesznego działania i zogniskowania wysiłków całego kraju, aby w jaknajkrótszym czasie opanować niustający kryzys walutowy za pomocą reformy waluty. Pierwszym ujęciem dla takiego wysiłku powinna być podatek majątkowy uchwalony. Według obecnej ustawy, miał on być pobrany w sześciu ratach półrocznych z tem, że zostanie naznaczony kontyngent ogólny, który miał posłużyć do podniesienia trzeciej i następnej raty do ram kontyngensu. Z tego wypływa, że pierwsza i druga rata były mniejsze niż następne.

Reforma waluty.

Reforma waluty wymaga równomiernego rozkładu ciężaru tego podatku. Rząd więc jest zdecydowany pierwsze dwie raty skoncentrować na półroczu pierwsze a w drugim pobrać te uzupełnienia do nich, jakie wypłyną z konieczności. W ten sposób osiągnie rząd znaczne wzmocnienie tego funduszu sanacyjnego, niezbędnego przy reformie waluty, do zbierania którego poprzedni rząd już przystąpił. Jednocześnie rząd samierza już z początkiem roku przyszłego postawić gospodarkę kolejową na takim gruncie finansowym, by zgodnie z budżetem przedstawionym, nie potrze-

bowala ona zwracać się do skarbu państwa po druk pieniędzy papierowych. — Dopóki bowiem gospodarka ta pochłania ogromne środki ze skarbu o zaprzestaniu druku nie może być mowy. Zaprzestanie to nastąpić może z tą chwilą, gdy koleje oprą się finansowo na siłach własnych, co jest rzeczą najzupełniej możliwą i to w czasie jaknajkrótszym.

Wykonanie programu.

Wykonanie powyższego programu wymaga bardzo szybkiego działania ustawodawczego w całym szeregu dziedzin, związanych z zapewnieniem państwu dochodów, wykonywaniem oszczędności i reformom stosunków finansowych. Wszelkie osłabienie tempa pracy grozi zupełnym niepowodzeniem przedsięwziętemu dziełu.

Pełnomocnictwa dla rządu.

Z tej racji rząd zwróci się do Sejmu w dniu jutrzejszym o uchwalenie szeregu pełnomocnictw dla niego, niezbędnych dla przeprowadzenia sanacji skarbu i reformy walutowej. O pełnomocnictwa te zwróci się rząd do Sejmu na przedciąg jednego roku, w ciągu którego winien podłożyć podwaliny dostateczne dla reformy walutowej.

Takiego ostrego kryzysu walutowego, w jakim Polska się dzisiaj znajduje, żaden kraj w drodze normalnego toku spraw nie zdołał wyjść. Niełomaganie finansowe naszego kraju oddziaływają na niektóre umysły w sposób fak deprymujący, że w ostatnich czasach pojawiają się poczynań trwożliwe przypuszczenie, że jedynym wyjściem, stanie się rodzaj opieki finansowej, obecnej potęg finansowej nad Polską.

Gabinet robi wszystko.

Gabinet robi wszystko, by do takiej ewentualności nie doprowadzić i by dla niej nie było żadnych podstaw. Ale innej drogi niema, jak tylko pełnomocnictwa dla rządu.

Polska ma bilans handlowy korzystny. W Polsce rany, zadane życiu gospodarczemu przez wojnę, są przeważnie zagojone, przemysł i rolnictwo w znacznym stopniu odbudowane, a ostatnie nawet w r. b. wykazuje wielkie urodzaje. Jest to chwila, w której nie jest dopuszczalnem wątpić we własne siły i odciągać się z wysiłkiem dla sanacji i reformy. Do tego potrzebne są mu pełnomocnictwa o które się w naj bliższym czasie zwróci. W imieniu rządu wyrażam przeświadczenie, że wysoki Sejm nie odmówi mu swego poparcia w realizacji nakreślonego zadania.

TELEFON z WARSZAWY.

A więc Rafał!

Na jutrzejszym posiedzeniu Sejmu rozstrzygnięta sprawa obioru marszałka. Najprawdopodobniej zostanie ona zatwierdzona w ten sposób, że Izba przyjmie wniosek o nieprzyjęciu do wiadomości ustąpienia marsz. Rataja.

Kandydatura posła Chacińskiego.

W wywiadzie z naszym specjalnym korespondentem posł. Chaciński, w sprawie lansowania wiadomości o rzekomej kandydaturze jego na stanowisko Marszałka Sejmu, oświadczył, że kandydatury swej nie wystawiał, a zatem i klub Ch. Dem. nie mógł zabiegać w tym względzie.

Dolar w Warszawie.

Nasz specjalny korespondent warszawski donosi:

W związku z uformowaniem gabinetu Wł. Grabskiego czarna giełda zażrzała. Szwindel i spekulacja pochowała się po swych spelunkach.

W rezultacie zareagowała owa „giełda” zniżką dolara i złotego rubla. Akcje stanęły od wczoraj b. mocno.

Czarna giełda zrazu pojęła, że z osobą premiera Grabskiego łączy się szansa sum hipotecznych, listów zastawnych i obligacji, które premier zamierza zwaloryzować, co oczywiście wpłynie na dalszy spadek dolara.

Wskaźnik drożyzniany.

Komisja sejmowa ochrony pracy przyjęła w drugim czytaniu ustawę o przymusowym stosowaniu wskaźnika drożyznianego. Wprowadzono poprawkę, że ustawa stosowana ma być w małych i dużych warsztatach pracy, poseł Dąbski zaś postawił wniosek, aby ustawa miała również zastosowanie do pracy dziennikarskiej.

Ustawę wraz z poprawkami przyjęto.

Nowe podniesienie taryfy kolejowej.

W dniu wczorajszym 19 bm. ministrowie skarbu, kolei oraz przemysłu i handlu podpisali jako ostatecznie rozporządzenie przed ustąpieniem podniesienie na przeciąg czasu od 21 grudnia do 31 taryfy kolejowej i osobowej o 100 proc. Rozporządzenie to w niemożności zmiany waloryzacji taryf kolejowych we frankach złotych, ustanowionej od dnia 1 stycznia 1924 r. W tym wypadku chodziło zapewne o zasilenie skarbu państwa wpływami za przejazdy świąteczne.

Ruch emigracyjny przez porty polskie.

Dowiadujemy się, iż począwszy od roku 1925 emigracja i imigracja będzie się mogła jedynie odbywać przez porty w Gdyni i Gdańsku. Na przewóz emigrantów przez inne porty koncesje udzielane nie będą.

Organizacja władz administracyjnych.

Minister spraw wewn. w związku z okólnikiem prezesa ministrów dotyczącym organizacji władz państwowych przygotowuje w celu przedłożenia Radzie Ministrów projekt rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów do ustawy z dn. 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracyjnych II instancji.

Jak nas informują, w rozporządzeniu tym znajdują wyraz uchwalone przez Radę Ministrów zasady ogólne. Co się tyczy realizacji zasady o podziale terytorjalnym według opinii ministra spraw wewn. zupełne uzgodnienie tego podziału we wszystkich działach administracji państwowej z podziałem na województwa i powiaty da się osiągnąć dopiero przy sposobności opracowania nowego ogólnego podziału administracyjnego zgodnie z art. 65 Konstytucji.

Konferencja z posłem duńskim.

Wczoraj dn. 19 bm. odbyło się posiedzenie z posłem duńskim w M. Spr. Zagr. w sprawie zawarcia umowy handlowej polsko-duńskiej. Na konferencji tej byli obecni również przedstawiciele Min. Skarbu i Przemysłu i Handlu.

Usiłowania naprawy skarbu Rzeszy.

Zarządzenia podatkowe.

Berlin, 20 grudnia (tel. wł. Kur. Łódz.) Rząd Rzeszy wydał drugie rozporządzenie podatkowe. Rząd spodziewa się, że za pośrednictwem podatków zdoła wstrzymać druk marek papierowych.

Nowe podatki obciążają zarówno wielką własność jak i pracujących. Pierwszą pozycję stanowi ostatnia wpłata podatku dochodowego za rok 1923. O różną wpłatę na poczet podatku dochodowego do dnia 10 stycznia 1924 r. 40 fenigów złotych za każdy 1 tysiąc marek złotych podstawy podatkowej z r. 1922. Zaś za każdy 1 tysiąc marek podstawy podatkowej z r. 1923 ma być w tym samym terminie wpłaconą 1,60 mk. złotych.

Spółki akcyjne mają zapłacić za rok 1923 po 60 fenigów złotych za każdy 1 tys. mar. podstawy obliczeniowej z r. 1923 o ile rok obrachunkowy danej spółki jest zgodny z rokiem kalendarzowym. Dla przedsiębiorstw, których

rok obrachunkowy nie schodzi się z kalendarzowym ustanowiono, że płacić będą 60 fenigów złotych za każde 1 mk. podstawy obliczeniowej z r. 1922.

Uchwalono ustawę, na mocy której wpłaty na podatek dochodowy za rok 1924 uiszczane będą w terminach kwartalnych. Podatek dochodowy za pierwszy kwartał składać się będzie z następujących pozycji: Rolnicy mają wpłacić do 29 lutego za pierwszy kwartał 1924 roku jedną markę złotą od każdego 1000 mk. w ogólnej wartości majątku. Słoty handlowe będą więcej obciążone. Właściciele nieruchomości płacić będą 10 proc. przy dwóch tysiącach marek złotych dochodu, a 20 proc. przy dochodzie większym. Pod ostatnią kategorię podporządkowano wolne zawody i wszelką samodzielną pracę. Podatek ten który obliczony będzie z kwartału na kwartał zachowa swą ważność do 10 kwietnia 1924 r.

Rząd bez kredytów.

Berlin, 20 grudnia (AW). Rada nadzorcza banku rentowego nie zgodziła się na udzielenie rządowi dalszych kredytów, wobec czego rząd zmuszony był wprowadzić nowy środek płatniczy t.zw. **weksel Rzeszy, który wkrótce wejdzie w obieg.**

„Vorwärts”, omawiając tę sprawę, twierdzi, że każdego bezstronnego musi ogarnąć zdziwienie nad postępowaniem rządu, że państwo, znajdując się w sytuacji prawie beznadziejnej, zamiast szukać nowych źródeł dochodu, nie zwraca uwagi na tak poważne źródło dochodu, jakim jest danina z nieruchomości ziemskich w Niemczech. Rząd, zamiast tego, idzie po drodze najmniejszego oporu i naznacza podatek dochodowy. Tylko danina z nieruchomości ziemskich może przyczynić się do poprawy finansów niemieckich.

Echa krwawych zająć w Krakowie.

Dalsze szczegóły śledztwa w sprawie listopadowych rozruchów.

(Od wł. korespondenta).

Kraków, w grudniu.

Jak się dowiadujemy, sędzia Huth delegowany ze sądu lwowskiego do przeprowadzenia w Krakowie śledztwa w sprawie krwawych rozruchów listopadowych, wniósł wczoraj podanie o przeniesienie go z powrotem do Lwowa. Prośbę swą sędzia Huth motywuje tem, że śledztwo zostało już prawie, że ukończony, a trzech krakowskich sędziów śledczych, przydzielonych do tej sprawy, wystarcza w zupełności do zakończenia dochodzeń sądowych.

W dniu wczorajszym nadprokuratora zatwierdziła wnioski sądu i prokuratora co do uwolnienia z aresztów kilku osób, aresztowanych pod zarzutem udziału w rozruchach listopadowych. Są to: Ignacy Bulka, Franciszek Synowie, Jakób Grudzień, Piotr Styczeń, Jakób Koszałka, Tomasz Pers, Władysław Bronikowski i Felicja Sewerynowna.

Śledztwo wojskowe w sprawie rozbrojenia pół bataljona 16 p. podczas krwawych rozruchów w dniu 6 listopada br. zostało onegdaj ostatecznie ukończony. Obecnie przystąpiła prokuratura woj-

skowa do wygotowania aktu oskarżenia, który z końcem bieżącego miesiąca będzie wykonany. W ciągu zaś miesiąca stycznia 1924 odbędzie się główna rozprawa w tutejszym okręgowym sądzie wojskowym.

Wedle zaczerpniętych informacji, dowodzący w pamiętnym dniu rozwiązanym obecnie pół bataljonom 16 p. p. kapitan Obiedziński, oraz porucznicy Skarski i Nowakowski, obwinieni o nieprzestrzeżenie regulaminu wojskowego i niewykonania swych obowiązków, zostali po złożeniu zeznań z aresztu śledczego wypuszczeni i pozostawieni na wolnej stopie.

W areszcie śledczym pozostaje nadal mjr. Biernacki, oskarżony o współwinę w niewykonaniu obowiązków służbowych wraz z wyżej wymienionymi. Co do mjr. Biernackiego toczą się przeciw niemu nadto dochodzenia z powodu popełnienia przez niego niesubordynacji wobec pułk. Witwickiego w 4-tym pułku strzelców podhalańskich w Cieszynie. Sprawa ta wymaga jeszcze uzupełnienia, poczem nastąpi wygotowanie wspólnego aktu oskarżenia, obejmującego winę mjr. Biernackiego, kpt. Obiedzińskiego, por. Skarskiego i por. Nowakowskiego.

Widmo konfliktu Anglii z Sowietami.

Jabłkiem niezgody jest egzotyczny Afganistan.

Moskwa, 20 grudnia (PAT.) — Radio-stacja moskiewska ogłasza następującą depeszę iskrową: Donoszą z Kabulu, via Taszkent na podstawie miarodajnych informacji, że przedstawiciel angielski w Afganistanie wystosował do rządu afgańskiego w związku z zamordowaniem obywateli angielskich w pogranicznej strefie Afganistanu ultimatum, w którym żąda od Afganistanu przyjęcia wszystkich warunków, postawionych, a w szczególności zerwania wszystkich stosunków z Rosją sowiecką. Nota zaznacza dalej, iż w razie odrzucenia ultimatum, Anglia nie powstrzyma się przed nową wojną. Wiadomość ta, głosi komunikat radiostacji moskiewskiej, nadeszła do Moskwy zaledwie wczoraj wieczorem, to też nie znalazła jeszcze echa w prasie. Jednakowoż w kołach politycznych wiadomość o ultimatum angielskim wywołała wielkie zaniepokojenie. W kołach tych uważają bowiem, iż nota angielska jest poniekąd zamachem na niepodległość Afganistanu, zdobyta z takim trudem. Pozbawienie Afganistanu niepodległości, według sowieckich kół politycznych, jest równomierne z usunięciem państwa buforowego między związkiem republik sowieckich i Anglią. Cziczerin w wywiadzie z przedstawicielami pracy, w związku z ultimatum angielskim oświadczył, iż Anglia zdołała już raz skasować istniejący teren buforowy, który stanowiły Dardanella. Na pytanie, czy rząd republik sowiec-

kich uważa krok Anglii za akt wrogi, Cziczerin nie udzielił odpowiedzi, natomiast stwierdził, iż jest to akt politycznie pierwszorzędnej dopinślości, którego następstw nie można dziś jeszcze przewidzieć. W dalszym ciągu Cziczerin mówił o rzekomo oddawna przygotowanych operacjach wojskowych Anglii przeciw Afganistanowi oraz usiłował przedstawić, wedle słów jego, pokojową politykę rządu sowieckiego intrygom Anglii.

Rumunja a Sowlefy. Moskwa, 20 grudnia (PAT.) — Ze źródeł oficjalnych donoszą, iż rząd rumuński przystąpi niebawem do rokowań z Rosją w celu uregulowania szeregu spraw, dotychczas nie załatwionych i przywrócenia stosunków między obu krajami. Wspomniane rokowania rozpoczną się prawdopodobnie w drugiej połowie stycznia.

KRONIKA ZAGRANICZNA.

Oddzielne sądownictwo dla komunistów.

Donoszą o charakterystycznym stanowisku komunistów do sądownictwa, zatwierdzonego ustawami bolszewickimi. Oto jeden ze studentów komunistycznego uniwersytetu zasirzelił swą stronę podtrzymując ją o zdradę. Na polecenie władz sowieckich sprawa nie została oddana do zwykłego sądu, lecz do „koleżeńskiego” sądu komunistycznego. Pra-

Przegląd pism stolicy.

Wszystkie artykuły naczelne pism stołecznych kręją się koło jednej osi nowego rządu.

„Gazeta Poranna” pisze:

P. Grabski misję swoją ujął prosto: „Przy opracowywaniu programu rządu, p. Prezydent zatelefony mi — mówił do prasy p. Grabski — że nie może być teraz mowy o jakimkolwiek szeroko zakrojonym programie. Chodzi tylko o zaspokojenie podstawowej potrzeby Polski: uzbrojenie Skarbu”.

„Kurier Poranny” omawia w dalszym ciągu sprawę ukształtowania nowego gabinetu i jest zdania, że:

Mamy do czynienia z gabinetem ludzi prawych — prawych nadewszystko w sensie etycznym tego określenia — z gabinetem ludzi poważnych, z którymi można będzie zapewne w tym lub owym kierunku nie zgadzać się, spierać, a nawet, o ileby zaszczyt tego potrzebował walczyć o takie lub inne ujęcie spraw publicznych, ale do których można się będzie odnosić z tem poznanowaniem, jakie się należy prawdziwym i rzetelnym przedstawicielom władzy państwa, pełniącym swoją ciężką i odpowiedzialną służbę obywatelską z czystego poczucia obowiązku narodowego, bez myśli ubocznych celów osobistych czy grupowych i z pełną niezależnością swoich sumień skrupowanych jedynie ustawami państwa i ustosunkowaniem się do i dażeń publicznych w państwie korporacji prawodawczej.

„Robotnik” stwierdza:

Ze p. Wł. Grabski ma niemałe zalety, jako człowiek, jako działacz społeczny, jako ekonomista, ale ze politykiem nie jest, a tem samem na premiera się nie nadaje.

„Dziennik” mówi:

Naogół Rząd ten nazywać można Rządem zapobiegania Prezydenta Wojciechowskiego po upadku kombinacji cchijsko-witosowej. Ma on charakter dorywczej gospodarskiej kombinacji ze złączeniem nie-ko, ale wyraźnym ciążeniem ku prawicy.

„Kurier Polski” charakteryzuje p. prezesa Grabskiego.

Powitać trzeba utworzenie Rządu z uczuciem canajmniej ulgi. Osoba szefa Rządu, człowieka kryształowego charakteru i gorącej miłości kraju, daje rękojmię, że cały jego i jego współpracowników wysiłek oddany będzie jakikolwiek względ na interes własny.

„Kurier Warszawski” interesuje się rokowaniami z Sowietami, i rzeka światło na ostateczny wynik pertraktacji.

Kilkumiesięczne rokowania z Sowietami doprowadziły, jak się dowiadujemy z dzisiejszego komunikatu urzędowego, do ostatecznego wyniku. Polska przyjmuje do wiadomości fakt nowej formy państwowej w Rosji, Moskwa zaś ze swej strony bierze na siebie wykonanie wszystkich zobowiązań traktatu ryskiego. Jeśli tu będzie wykazana przez Sowiety istotnie dobra wola, to akty wczorajsze staną się wstępem do nawiązania stosunków handlowych między obu krajami.

KRONIKA ZAGRANICZNA.

sa sowiecka usprawiedliwiają postępek zbrodniarza przed rozprawą, egzostia zabójcą jako neurastenika.

Odroczenie konferencji bałtyckiej.

Konferencja ministrów spraw za granicznych państw bałtyckich, która się odbyła w grudniu r. b., odroczona została do końca stycznia 1924 r.

Kluby parlamentarne wobec rządu Grabskiego.

Nowy rząd ma zapewnione poparcie Sejmu.

Warszawa, 20 grudnia (PAT.) — 89 posiedzenie Sejmu z dnia 20 grudnia 1923 roku początek o godzinie 4 m. 30 po południu.

Po odczytaniu interpelacji wice-marszałek Moraczewski, zawiadomił izbę o dymisji gabinetu pos. Witosa i o mianowaniu gabinetu pos. Grabskiego, poczem udzielił głosu Prezesowi Rady Ministrów p. Grabskiemu.

Po przemówieniu Prezesa Rady Ministrów, wice-marszałek Moraczewski zarządził 15 minutową przerwę.

Po przerwie przystąpiono do dyskusji.

Z. L. N. popiera rząd.

Pierwszy zabrał głos pos. Główny Z.L.N. Od chwili wskrzeszenia naszego państwa i naszego życia parlamentarnego Z.L.N. stał stale i konsekwentnie na tem zasadniczym stanowisku, że rozbudowę potęgi i rozległość zdania i potrzeby naszego młodego życia państwowego opanować tylko może rząd parlamentarny, rząd oparty na większości polskiej i na programie, który tej większości odpowiada. Taki rząd parlamentarny wedle naszego zdania jest koniecznym, zarówno dla państwa jak i dla naszego narodu, jak dla naszego Sejmu względnie parlamentu w tem przekonaniu dotarliśmy stale do tego, by mieć w Polsce rząd parlamentarny. Niestety stosunki polityczne były do tego rodzaju, że dopiero w tym Sejmie powiodło się doprowadzić do większości sejmowej polskiej, opartej na programie na którą zgodzili się stronnictwa, które przytępiały do większości. Ta większość wytworzyła rząd, który jednak zachwiał się potem z powodu braku większości. Po ustąpieniu tego rządu stanęliśmy na naszym dawnym stanowisku i byliśmy tego zdania, że należy zrodzić się na to, by ewent. opozycja objęła rządy, byleby te rządy były świadome i odpowiedzialności przed Sejmem i narodem, były parlamentarne i opierały się istotnie na większości polskiej. Skoro jednak próby powołania takiego rządu były bez owocne, a powtórzenie ich w okresie gdy należy pamiętać przedewszystkiem o naprawie skarbu, byłoby niebezpiecznym, rozumiemy i uważamy to za całkiem naturalne, że w tej chwili Prezydent Rzeczypospolitej spełniając swój obowiązek konstytucyjny, powołał do steru, rząd nieparlamentarny. Zasadniczo nie możemy się sprzeciwiać w tych warunkach takiemu rządowi ponieważ Polska nierządnie stać nie może (oklaski). Rząd ten ma przedewszystkiem program skarbowy, który do uzdrowienia finansów i to jest w tej chwili najdotkliwszym i najpilniejszym naszym zadaniem. Niewiem jaki zakres mają te pełnomocnictwa, których rząd domagać się będzie, sądzę jednak, że jeżeli w swych przedłożeniach, choćby najdalej idących, rząd liczyć się będzie jedynie z możliwością płacenia całego społeczeństwa, wówczas trzeba się będzie zgodzić na nie w interesie stagnacji finansów i w interesie uzdrowienia naszego państwa. Jeżeli więc te zadania będą się zgadzały z konstytucją i programem, który nam przedstawiono, jeżeli rząd będzie unikał wszelkich wpływów partyjnych bez względu na to, skąd by pochodziły, nie mamy zamiaru odmówić mu naszego poparcia (oklaski).

Klub Chrz. Narodowy.

Pos. Dubanowicz Ch. N.: Fakt częściowego rozkruszenia dotychczasowej większości parlamentarnej uważamy za dotkliwy cios, zadany podstawom ustroju demokratycznego, za krzywdę, wyrządzoną Rządowi polskiemu, oraz za poważne niebezpieczeństwo dla Jej przyszłości. Z tych też względów w miarę dojrzewania myśli że większość taka może się przedrzeć jedynie na idei dobra państwa jako całości, zamierzamy w przyszłości ze swej strony uczynić wszystko, co może przyczynić się do powołania na nowo takiej większości.

W przeświadczeniu, że mimo obecnych stosunków parlamentarnych, państwo nie może stać w miejscu lecz musi żyć i iść naprzód, przystępujemy z uznaniem konstytucyjnym krokem pana Prezydenta Rzeczypospolitej, który postawił zgodnie z opinią całego kraju, sprawę uzdrowienia skarbu i finansów na pierwszym miejscu, pragnąc dokonać tego zadania za pośrednictwem tego rządu, który winien zogniskować dookoła siebie wszystkie dodatnie i produkcyjne czynniki w państwie.

W pracy nad tem dziełem rząd obecny, rząd p. premiera Grabskiego, mimo swego pozaparlamentarnego i przejściowego charakteru, może liczyć w zupełności na nasze poparcie.

Prezydent rządu bułgarskiego prof. Cankov, przedstawił delegatom prasy dążenia i zamierzenia storników państwa. Wytuczna ich polityki jest wobec Europy lojalnie wypełnić obowiązki nawet najcięższe, a z sąsiedziami jak Rumunja i Jugosławia zawrzeć przyjazno-pokojowe umowy i ugody. Jakkolwiek psychologicznie trudniej się pogodzić z Serbami niż z Rumunami, przecież Cankov stwierdza, że przy omawianiu ostatniej konwencji bułgarsko-jugosłowiańskiej wybierano z obu stron wprost zadziwiająca zgodność we wzajemnych ustępstwach, że stosunki państw obu stają się coraz przyjaźniejsze.

Prezydent wskazał, jak po zwrocie z 9 czerwca oczekiwano Bułgarów zagrańcą, że porzucą drogę pokojowej pracy, że konspirują przeciw Jugosławii to z Turcją to z Italią i Madjarami. Minister spraw zagranicznych osobiście odpierał te oszczerstwa w Paryżu i Londynie. Kampanja antybułgarska dotarła nawet do prasy czeskiej i tam rozpuściła kłamliwą wieść, jakoby do Sofji przybył madjarski pułkownik Pronay, a na jego cześć wydano bankiet oficjalny, na którym minister Kazarcov i Alexandrow mieli serdecznie przypiąć braterstwu bułgarsko-madjarsko-włoskiemu. Oszczerstwa te puszczali wrogowie zgody bułgarsko-serbskiej.

O składzie opozycji mówił premier, że otrzymała ona w wyborach ostatnich przy wielkich wyklaskach 250000 głosów, gdy stronnictwa państwowe zdobyły 640,000 kresek. A w bloku antyrządowym szli i komuniści i rolnicy i niedobitki germanofilskie. Opozycja musi jednak ściśnąć i umilknąć, skoro rząd rozwiąże problem przystępu Bułgarji do morza Egejskiego, bo sora wa ta jest kwestją przyszłości. Bułgarji Zdobyć przystani własnej nad Egejem jest interesem ogólnosłowiańskim a w szczególności też czechosłowackim, dlatego w stronę Pragi uczynił Cankov gest polityczny. Liczy też na życzliwą pomoc jugosłowiańską, u mocarstw i u Grecji.

Ostatnia konwencja, przez obie strony podpisana, zapewniła że Bułgarja zapłaci szkody, wyrządzone rekwizycjami na obszarze serbskim. Rząd Cankova wręczył już naczelnikowi jugosłowiańskiej delegacji 4 boni na sumę 7,350,000 franków złotych i sora wa już zlikwidowana. Królestwo SHS zapewniło zwrot zaskwestrowanego majątku, należącego do bułgarskich

Ukraińcy.

Posel Ilkow (Klub Ukr.): Ponieważ obecny rząd jest rządem naprawy skarbu w ścisłym słowa tego znaczeniu, wyrażając wszelkie inne kwestje i nie wchodząc w program jego, mam zaszczyt oświadczyć, że o ile spełni podstawowe nasze postulaty ekonomiczne, będziemy go popierać, a o ile, to zostawiamy sobie wolną rękę i krytykę względem niego.

Klub Kat.-Ludowy.

Pos. Jasiński (Klub Kat.-Lud) składa następującą deklarację: Stojąc na bezwzględny stanowisku konieczności państwowych i niezwalczanego uzdrowienia finansów i waluty oraz gospodarki w państwie, — klub nasz nie może

odmówić poparcia obecnemu rządowi. Rząd wystąpi z żądaniem pełnomocnictw. O ile to będą pełnomocnictwem w interesie naprawy skarbu, po zapoznaniu się z nimi, chętnie się za nimi oświadczy.

Odroczenie składania deklaracji.

Wice marszałek Moraczewski: Niektóre kluby pragną złożyć deklaracje dopiero jutro. Ponieważ już przedtem oznajmiłem, że dzisiaj i tak nie odbędzie się głosowanie, proponuję przerwanie rozpraw i odłożenie ich na jutro. W porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia, rezygnacja marszałka Rabaja i ewent. wyborów nowego oraz dalsze rozprawy nad expose.

ŚWITY POLITYCZNE.

Na Bałkanie słowiańskim.

obywateli i zagwarantowało bezcieństwo i spokój emigrantom, którzy zechcą wrócić do Macedonii, skoro oświadczą, że będą lojalnymi obywatelami Jugosławji. Koła polityczne są przekonane, że Macedończycy licznie powrócą, gdy im równouprawnienie obywatelskie będzie dane. A wtedy kwestja macedońska będzie bardzo złagodzona. Belgrad zaś chętnie zaprzyjaźni się z Sofją, bo chce mieć pokój na zewnątrz, by tem usilniej budować pokój wewnętrzny.

Ministerstwo spraw wewnętrznych poczyniło już wszelkie przygotowania do jednakowego podziału administracyjnego wszystkich ziem SHS. Do końca roku (prawosławnego) zniesiony będzie urząd bański i zarząd krajowy w Chorwacji i Sławenji, a kraj będzie cały podzielony na „oblasti“, odpowiadające mniej więcej polskim województwom. W lutym 1924 mają się już odbyć wybory do oblasti. Aby one nie wypadły w Radicowej odcyźnie tak jak to Czechom się przydarzyło w wyborach zupełnych na Słowaczczyźnie, o tem zapewne już Paszic dobrze pomyślał. Na prawosławne Gody 7—9 stycznia ma odbyć się w Belgradzie zjazd ministrów malej ententy, by wzmocnić prestige jugosłowiańskie na Bałkanie, a serbski w Jugosławji. Nawet konkordat z Watykanem został już opracowany i na radzie ministerjalnej rozważony i ońwiony. Serbja chce jaknajrychlej uporządkować swe sprawy, by zająć się jeszcze kwestją albańską, dla niej bardzo żywotną, a tam właśnie Włosi bardzo gorliwie pomagają tworzyć republikę federaty-

wną, albańska zaś delegacja z wielką uprzejmością przyjmuje życzenia italskie co do żeglugi i przywozu towarów. W tem widzi Jugosławja krzyżowanie jej parcia ku morzu przez Albanję. Sytuację polityczną państwa rozumieją dobrze słowacy, którzy z komitetami południowo-węgierskimi dostali się do państwa jugosłowiańskiego. Jak czynnik wpływu w Wojwodinie — bo mają z górą 12,000 wyborców — ofiarują Paszicowi przejście do partji radykalnej, a więc do większości rządowej, na następujących warunkach: 1) zupełne równouprawnienie przy przeprowadzeniu reformy rolnej, 2) w pierwszych 3 klasach szkoły powszechnej nauczanie wyłącznie w języku czesko-słowackim (oewnie tak Praga poddyktowała, bo Słowacy powinni żądać i słowackim), słowaccy nauczyciele i nauczycielki, pozabawieni posad na korzyść Serbów, otrzymają powrotnie swe dawne miejsca, 4) w kilkunastu wymienionych gminach będą otwarte szkoły czechosłowackie jaknajrychlej. Już konsul czesko-słowacki będzie nad tem czuwał i dobrze się zakreśli, by interes ubić.

A my ceterum ceusemus: równe prawa obywatelskie dać i podobne słowackim życzenia spełnić chłopom polskim nad brzegami Urbasu w liczbie przeszło 12000 dusz osiadłym powinni i może rząd jugosłowiański, byle nasze delegacje w Belgradzie i Zagrzebiu nad tem czuwały, a Warszawa i ich czujnością współdziałała. Ten lud polski na harcowskich bośniackich niechajby raz odczul, że on Ojczyzna to jedno. Mir.

Grecja na rozdrożach wyboru ustroju.

Nowa dynastia czy republika? Venizelos chce na tronie osadzić ks. Connaught.

Wiedeń, 20 grudnia (PAT.) — „Neues Wiener Journal“ donosi z Aten: W tamtejszych kołach politycznych oprócz projektu republiki wysuwane są rozmaite kombinacje na temat powołania nowej dynastji, względnie wprowadzenia monarchji elekcyjnej. Wspomniany dziennik donosi z Bukaresztu, że grecka para królewska zamieszka prawdopodobnie w Syai. Tenże dziennik podaje wiadomość rzekomo za „Tribuna“, że Venizelos planuje powołanie na tron grecki wuja króla greckiego, księcia Connaught.

Wiedeń, 20 grudnia (PAT.) „Neues Wiener Tagblatt“ donosi z Aten: W urzędowych kołach greckich oświadcza, że ze strony Anglii i Francji nie nastąpi żadna interwencja, natomiast

prawdopodobna jest interwencja ze strony Serbji i Rumunii. Venizelos, który bawi obecnie w Paryżu, nie zamierza powrócić do Aten, jednak jest on, jak zapewnia dziennik, zadowolony z przebiegu wypadków w Grecji.

Do Pp. prenumeratorów zamiejscowych.

Administracja „Kurjera Łódzkiego“ uprzejmie prosi o natychmiastowe nadesłanie nadesłanie należności za miesiąc grudzień, ponieważ po dniu 31 b. m. obliczeń będzie prenumeratę za zaległe miesiące według stawek styczniowych

Co dzień niesie.

Grudzień
21
Piątek

Dziś: Suchy Dzień Tomasza.
Jutro: Suchy Dzień Herona.

Wschód słońca o g. 8.42.
Zachód o g. 4.37.
Wschód ks. 3.52.
Zachód o g. 6.19.
Długość dnia g. 7.16.
Ubyło dnia g. 8.10.

Prawdopodobny przebieg pogody w Polsce.

Lekki mroz, zachmurzenie umiarkowane, na południu i w Karpatach możliwa mgła i śnieg, słabe, miejscami umiarkowane wiatry z kierunków zachodnich.

Czytelnia Towarzystwa Przyjaciół Francji ulica Piotrkowska 105, parter lewa. Oficyna otwarta codziennie, z wyjątkiem piątków, od g. 3-7-er w.

„Miejska Biblioteka Publiczna“, — ulica Andrzeja 14. Otwarta w dni powszednie. — Od g. 5-9 wiecz.

Towarzystwo „Wiedza“ ulica Piotrkowska nr. 105. — Czytelnia pism. — Wejście 1000 marek. — od godz. 5 do 8 wiecz.

Dziś w Łodzi:

Cyrk Ciniselli Konstantynowska 16. Dziś 1 Wielkie przedstawienie. Program № 7.

„Casino“. — „SZEIK“. Fascynujący dramat amerykański w 8 aktach. Romantyczne przygody paryzanki

„Casino“ (Sala witrażowa) WYSTAWA MŁODEJ SZTUKI otwarta codziennie od 11 rano do 10 wiecz.

„Odeon“ — HAROLD LLOYD najlepszy komik Ameryki popularnie znany pod przezwiskiem ON.

„Grand-Kino“. — „CYRK ŻYCIA“ (Neron z Garborgu). 6 aktów miłości i szaleństwa.

„Luna“ — IGRASZKA WYRAFINOWANEJ KOBIETY. Wspierają dramat w 6 aktach.

„Nowości“ — „NA TROPIE“ 2-ga seria z cyklu „Indyjski sztylet“.

Spółdzielnia Pracowników Państwowych. — „WIR ŻYCIA“ — wspaniały dramat w 6 aktach.

Teatr Miejski przy ul. Cegielnianej № 63. Początek o g. 8.15 wiecz. „PROCES ROZWODOWY“.

Teatr Popularny, przy ulicy Ogrodowej № 18. Początek o g. 8.15 w. „ZŁODZIEJKA“.

Od Redakcji.

Redakcja „Kurjera Łódzkiego“ z dniem wczorajszym zaangażowała na stałe, zdolnego i zresztą znanego już publiczności łódzkiej, art. malarsze (karikaturyści) pana Tadeusza Kleczyńskiego.

pap) Jak się przedstawiają pobyty styczniowe oficerów na tle nowej ustawy. W związku z mającą wreszcie nastąpić wypłatą pensji oficerskich przy zastosowaniu nowej ustawy uposażeniowej wysłały wszystkie DOK, swoich referentów uposażeniowych do Warszawy w celu uzyskania ustnych instrukcji i objaśnień co do sposobu przeprowadzenia obliczeń i wypłaty na miesiąc styczeń.

Po powrocie urządzili referenci uposażenia odprawę z oficerami ksoowymi wszystkich oddziałów, zapoznając ich szczegółowo z nowym systemem kasowym.

Przy obliczeniach narazie nie są brane pod uwagę dodatki za wysługę lat przed 1 stycznia 1919 r. i za wyższe studia, oficerowie rezerwowi zatrzymani w czynnej służbie otrzymują zasadnicze pobyty niższe o jeden szczebel.

Obliczenia przeprowadza się mnożąc zasadniczą ilość punktów wypadającą wedle danej grupy i szczebla przez mnożną, uzyskaną z sumy trzech ostatnich miesięcy b. r. a wynoszącą 155,465.

Zasadnicza ilość punktów przedstawia się następująco: gen. broni 2.800, gen. dywizji 1.900, gen. bryg. 1.500, płk. 1.200, ppłk. 950, mjr. 875, kpt. 660, por. 620, ppor. 420.

Dodatek ekonomiczny na członka rodziny 45 punktów.

Ojciec Święty dziękuje Łodzianom za adres

Pismo kardynała Gaspariego do J. E. biskupa Tymienieckiego.

J. E. Biskup Tymieniecki otrzymał od Kardynała Gaspariego pismo, w którym Ojciec Święty dziękuje Łodzianom za wysłany przez Pasterza Diecezji adres. Treść tego pisma przytaczamy w tłumaczeniu:

EKSCELENCJO!

Wspaniały zaiste dar składałeś niedawno Ojcu Świętemu, mianowicie okazała księga, w której wierni Twojej diecezji zapisali swoje imiona, ślubując w imieniu poszczególnych stowarzyszeń pobożność, obronę wiary oraz gorliwość w wypełnieniu obowiązków swego powołania!

Księga ta oczywiście sprawiła Ojcu Świętemu wielką radość nie tylko dlatego, że jest ona wspaniałym dowodem

miłości względem Namiestnika Chrystusowego, lecz również, że przypomina te chwile, kiedy sam Ojciec Święty, jako Nuncjusz Apostolski, pracował nad założeniem tej nowej diecezji.

Przeto Ojciec Święty składa serdeczne dzięki zarówno Tobie, jak i tym wszystkim, co w księdze położyli swoje podpisy lub ją z takim mistrzostwem ozdobili. A płacąc wzajemną miłością za wasze serce, udziela z całego serca Tobie, całemu duchowieństwu i ludowi Apostolskiego Błogosławieństwa, jako zapowiedzi łask niebieskich.

Ja zaś korzystając ze sposobności przesyłam Ci wyrazy głębokiego powołania, z jakim pozostaje oddany

(—) Kardynał Gasparri.

Jak łódzki kupiec oszukał firmy wiedeńskie na kilkaset miliardów mk.

Jak się dowiadujemy, łodzianin Salomon Lewkowicz, który kupował towary w firmach wiedeńskich zawiesił wypłaty i zbiegł.

Z początku Lewkowicz, zapuścił małe transporty towaru, płacił bardzo punktualnie, lecz im większe były transporty towaru, tym mniejsza punktualność p. Lewkowicza.

30 listopada Lewkowicz nagle znikł z Wiednia. Gdy wierzyciele domagali się natychmiastowej wypłaty należności, córka Lewkowicza oświadczyła, że ojciec nagle zachorował i zmuszony był

wylecieć do Zammeringa na kurację, lecz po kilku dniach wrócił i długi swe spłacił.

W dniu 5 grudnia cała rodzina Lewkowicza również wyleciała, a córka jego oświadczyła wierzycielom, iż stan zdrowia ojca pogorszył się, więc musi do niego lecieć, lecz po kilku dniach wrócił specjalnie, by spłacić wierzycieli. Jak stwierdzono dotychczas, Lewkowicz jest winien kilku kupcom wiedeńskim kilkaset miliardów mk., wobec czego polska wiedeńska poszukuje łódzkiego oszusta.

—) Uznanie dla p. B. Gnoińskiego. Uczennice i uczniowie Szkoły Dramatycznej przy teatrze miejskim w Łodzi złożyli piśmiennie uznanie p. Bolesławowi Gnoińskiemu, profesorowi szermierki za jego dotychczasową pracę w tej szkole, wyrażając przekonanie, że dalsza jego praca na gruncie łódzkim będzie korzystna dla rozwoju polskiej sztuki szermierczej.

pap) W jakiej wysokości P. K. O. wydała kredyty. W bieżącym roku wydała PKO. przedewszystkiem kredyty instytucjom związanym z potrzebami Państwa.

Specjalną uwagę zwrócono na potrzeby drobnego przemysłu i handlu.

Na przemysł rolny wydano 80 miliardów 428 milionów, górnictwo 8 miliardów 70 milionów, mineralny 20 miliardów 75 milionów, hutniczy 88 miliardów 940 milionów, maszynowy 120 miliardów 489 milionów, smunelowy 2 miljardy 700 milionów, elektrotechniczny 4 miljardy, chemiczny 9 miliardów 579 milionów, włókienniczy 20 miliardów 675 milionów, garbarski 8 miliardów 785 milionów, papierniczy 2 miljardy 305 milionów, drzewny 12 miliardów 915 milionów, spożywczy 49 miliardów, 382 miliony, budowlany 10 miliardów 984 miliony, poligraficzny 6 miliardów 320 milionów.

Na cele samorządu 119 miliardów 681 milionów, na instytucje użyteczności publicznej 53 miljardy 72 miliony, spółdzielnie 132 miljardy 145 milionów, nauka, kultura i sztuka 24 miljardy 704 miliony i handel 48 miliardów 745 milionów.

pap) Sto czterdzieści protokółów na piekarzy. Ruchliwy Referat Walki z Lichwą sporządził w dniu wczorajszym około 140 protokółów na piekarzy za pobieranie nadmiernych cen za chleb i bułki.

Piekarze ci widocznie zmówieni bez najmniejszego uzasadnienia ujawniali względnie pobierali ceny nie pozostające w stosunku do ceny żytniej maki.

Piekarzy postawił Referat Walki z Lichwą w stan oskarżenia artykułu 19 ustawy o zwalczaniu lichwy oraz zarządził przesłanie aktów ośnośnym Sądom Pokoju.

bip) Odnowienie zezwoleń na broń. Posiadacze broni palnej myśliwskiej i krótkiej winni złożyć podania do Komisarjatu Rządu o przedłużenie im posiadanych zezwoleń na rok 1924. Do należycie ostemplowanego podania należy dołączyć Nr. posiadanego zezwolenia oraz system broni.

pap) Opłata wywozowa od ziemniaków. Z dniem 15 b. m. weszło w życie rozporządzenie Min. Skarbu wydane w porozumieniu z Min. Przem. i Handlu, ustanawiające opłatę wywozową od ziemniaków w wysokości 70 proc. zysku wywozowego.

Rozporządzenie to stosuje się do wszelkich tranzakcji zawartych po dzień 31 października b. r.

bip) Podwyższenie opłaty stempłowej od kart do gry. Z dniem 23 bm. opłata stempłowa od kart do gry podwyższona zostaje do 100 tys. mk. od talji.

bip) Telegramy na dworcach zdrożały. Z dniem dzisiejszym podwyższone zostały opłaty dodatkowe do denez, wysyłanych z dworców kolejowych. Dopłata wynosi do każdego słowa 3,500 mk.

bip) Firma Karol Szulc krzywdzi majstrów. Związek zawodowy majstrów fabrycznych zwrócił się do okręgowego inspektora pracy z zażaleniem na firmę Karola Szulca przy ulicy Karola 11, która nie dość, że nie płaci majstrom według cennika, lecz nawet tygodniową chce płacić podług dniówek.

W sprawie tej inspektorat pracy będzie interwenjował.

bip) Załazg w dzierzawionej przez państwo walcowni miedzi. Walecownia miedzi w Głownie jest wydzierzawiona przez rząd i znajduje się pod zarządem państwowym.

Przed niedawnym czasem robotnicy walcowni wystąpili z żądaniem zrównania ich zarobków z zarobkami metalowców łódzkich i regulacji dalszej co dwa tygodnie.

Ponieważ zarząd walcowni nie zgodził się na te żądania, robotnicy zwrócili się do okręgowego inspektora pracy p. Wojtkiewicza z prośbą o interwencję. Ponieważ jednak dzierzawa kończy się w tym roku, postanowił p. inspektor udać się na miejsce po wznowieniu dzierzawy celem uregulowania plac zatrudnionych tam robotników.

bip) Ślizgawica na ulicach. — Zeszłej zimy komendant policji zażądał, aby podczas mrozu chodniki posypywane były piaskiem przez dozorców, w celu uchronienia przechodniów od poślizgnięcia.

Państwo dozorczy widocznie o tem obecnie zapomnieli i w dniu wczorajszym przed ośnie chodzili jak po lince, chwytając się na wszystkie strony, przyczem zanotowano kilkanaście wypadków obrażeń cielesnych.

Zakłady elektryczne „Vertex”
Warszawa, Marszałkowska 98

bip) Pośrednicy idą w ogonku do aresztu. Ponieważ stwierdzono, iż główną plagą naszą, przyczynającą się do wzrostu cen artykułów pierwszej potrzeby są pośrednicy, władza postanowiła tępić pośrednictwo przez nakładaniem wysokich kar.

Pierwszym był Feliks Monic ze Zduńskiej Woli, który nie posiadając świadectwa przemysłowego, zarabiał przy pośrednictwie, sprzedaży maki, przyczynając się do wzrostu ceny na nią. Referat walki z lichwą skazał Monicę na miesiąc bezwzględny aresztu i 150 milionów mk.

Pozatem skazani zostali za nieulawianie cen i nieposiadanie rachunków: Mordka Elbaum, Nowomiejska 26 na tydzień bezwzględny aresztu i 25 milionów mk. grzywny, Otto Langhof, piekarz, Wólczańska 159 za pobieranie nadmiernych cen za pieczywo na 2 tygodnie bezwzględny aresztu, Iśi Chęciński za nieulawianie cen na garderobę na 14 dni bezwzględny aresztu i 30 milionów mk. kary, Nusbaum Bryland, Wólczańska 10 za nieposiadanie rachunku na 5 dni bezwzględny aresztu i 5 milionów mk. grzywny, Sura Chęcińska, Sienkiewicza 9 za paskowanie szkłem na 10 milionów mk. grzywny, Julian Grubert, Miłsza 34 za nieulawianie cen na cukier na 10 milionów mk. grzywny, Małech Księżowski, Główna 43 na 10 milionów grzywny, Moszek Grosman, Północna 13 za nieposiadanie cennika i rachunków na manufakturę 15 milionów mk., Edmund Stachlewski, Pomorska 22 na 15 milionów mk. grzywny, oraz cały szereg innych kupców po 6 milionów mk. grzywny.

bip) Arnt skazany na 2 tygodnie aresztu. Łodzianie dobrze pamiętają swego czasu aferę w magistracie, której bohaterem był ławnik Arnt, wydalony z magistratu.

Dla wywieśnienia zławiska, podczas którego cegły, przeznaczone na budowę szkół zniknęły, powołany został przez magistrat dyrektor biura rady miejskiej p. Rundo.

Ex. ławnik Arnt znajdował się w bardzo dobrych stosunkach z p. Rundo, lecz gdy ten począł spełniać poruczoną sobie misję w tej sprawie, specjalista p. Arnt zapatał ku niemu zemsta i czekał jedynie stosownej chwili, aby wyraził swe niezadowolenie na panu B.

Pewnego dnia siedział sobie pan Rundo, popijając herbatę w ogródku Grand-Hotela w towarzystwie pp. Rosseta i Blemberga.

W tem nadszedł p. Arnt i ze słowami: „psiaakrew, ja cię zabię, boś mię zgubił“ — usiłował zniszczyć p. Rundo.

Zajście zlikwidował posterunkowy, a w dniu wczorajszym p. Arnt zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym.

Świadkowie zaścicia zobrazowali dokładnie jego przebieg, a oskarżony tłumaczył się, iż był podchmielony.

Po przemówieniu prokuratora Lewickiego, i obronie adw. Kobylńskiego, sąd skazał p. Arnta na 2 tygodnie aresztu.

pap) Upił go a potem okradł. Władysław Borucki bez stałego miejsca zamieszkania zabawił się w towarzystwie Jana Ciechanowskiego, Aleksandra Kępczyńskiego, a upiwszy go skradł zegarek i gotówkę na sumę 25 milionów marek poczem zbiegł.

W kalejdoskopie wydarzeń światowych

Elksir życia. Mur chiński. Rada rodzinna Romanowów.

Londyński „Daily Express” donosi, że pewne grono lekarzy amerykańskich jest na drodze do odkrycia elksiru życia, który zepchnie w kąć metodę odmładzania męzozyzn, stosowaną, rzekomo — powodzeniem przez d-ra Steinacha i d-ra Woroncowa.

Lekarze ci już lat 15 utrzymują przy życiu serce, wyjęte z kury, w płynie, odnawianym co dwa lata. Do tego płynu, którego skład chemiczny jest tajemniczą owych lekarzy, dodają oni trochę krwi młodej kury, ponieważ znajduje się w niej substancja, potrzebna do konserwacji serca, a której to substancji we krwi starych kur niema.

Wzmiankowani lekarze zapewniają, że po bliższym zbadaniu tej substancji uda się im wynaleźć środek, który jeżeli nie usunie konieczności umierania, to w każdym razie będzie mógł ludzi przez długie bardzo lata utrzymywać w pełni sił i zdrowia.

Gdyby powyższa wiadomość nie pochodziła z Ameryki, można by czynić sobie jakieś nadzieje przydłużenia życia, ale wobec tego, że Ameryka tyle już wychodziła „kaczek dziennikarskich”, trzeba prawdopodobnie i powyższą wiadomość do ich stada zaliczyć.

×

W naszych wędrówkach po świecie nie mamy często sposobności zawiadzenia o Chinach, których nie oddziela już wprawdzie „mur chiński” od reszty świata, ale których życie wewnętrzne, będące jednym ciągiem rewolucji lokalnych i ogólnopaństwowych, mało przedstawia dla nas interesu.

Dzisiaj atoli mamy do zanotowania dwie wiadomości z życia politycznego republiki chińskiej, rzucające ciekawe światło, jak się przyjęły tamte dwie rzeczy przeszczerzone z Europy: parlamentaryzm i wybór prezydenta republiki.

Oto, jak donoszą pisma angielskie z Pekinu, parlament chiński dopiero wtedy uchwalił konstytucję, gdy rząd zapewnił deputowanym osobne — oprócz djet — wynagrodzenie za obecność na tych posiedzeniach, na których obradowano nad konstytucją. Wyboru zaś prezydenta republiki dokonano dopiero wówczas, gdy najbogatszy z sześciu kandydatów na tę godność, nazwiskiem Cao-Kum, ofiarował po 5 000 dolarów każdemu z posłów do parlamentu, który swój głos odda za nim. Po takiej ofercie otrzymał Cao-Kum 480 głosów na 590 posłów i został wybrany. Pokazuje się jednak, że nawet w chińskim parlamencie znalazło się 110 posłów nie dających się przekupić.

×

Z Paryża donoszą: W tych dniach odbyła się pod Paryżem, w ustroniu wiejskiem, rada rodzinna członków rodziny Romanowów, którzy zdołali zbiec z Rosji zagranicę.

Oprócz spraw rodzinnych, omawiano również sprawy natury politycznej. Chodziło, mianowicie, o przewodnictwo rosyjskiego stronnictwa monarchicznego

a pod tym względem pannie współswodnictwo pomiędzy wielkim księciem Mikołajem Mikołajewiczem a wielkim księciem Cyrylem Włodzimierzem.

Pierwzemu z nich przysługuje prawo do przewodnictwa we wszelkich poczynaniach monarchistów rosyjskich ze względu na wiek, jest bowiem najstarszym przedstawicielem b. rodziny carskiej. Istnieje jednak przeciwko niemu silna opozycja z tego powodu, że unika wszelkiej współpracy z monarchistami niemieckimi, gdyż jest nieprzejednanym wrogiem Niemców, tudzież przeciwny jest wszelkiej zbrojnej interwencji w Rosji, oświadczając, że tylko wówczas objąłby tron rosyjski, gdyby go sami Rosjanie na ten tron powołali. Cyryl natomiast słynie jako przyjaciel Niemców i jako zwolennik dalszego nękania bolszewików przez powstania zbrojne.

Podobno rada rodzinna Romanowów przychyliła się do poglądów Mikołaja Mikołajewicza i uznała go za głowę rosyjskiego stronnictwa monarchicznego.

Ze świata.

Z Rosji sowieckiej.

Korespondent ROST-iczej przynosi z republiki wchodzących w skład SSSR. następujące wiadomości:

Ostatnio „na wszechrosyjskim zjeździe sowieckim komisariat ludowy do spraw rolnych wskazał w referacie swoim na polepszenie sytuacji gospodarczej Armenii. Wynonane zostały duże roboty ziemne; oczyszczone są kanały nawadniające, przeprowadzone są nowe, najbliższym zadaniem jest rozwój hodowli bydła w republice. Na cele rozwoju stacji elektrycznych terenów rolnych Donieckiego Basenu.

Rada gospodarcza USSR. asygnowała łącznie 102,000 rubli złotych. W Zakaukaziu specjalna komisja obniżyła ceny: manufaktury od 15—20 proc. na sól i naftę więcej niż o połowę. W Ekaterinburgu zakazana została sprawa kradzieży platyny w kopalniach Tagilskich, dwóch oskarżonych skazano na śmierć przez rozstrzelanie.

Zjazd sowieckich Baszkirskich wybrał nowy komitet centralny. Południowy trust budowy maszyn wykonał w październiku r. b. program w 90 proc.; wypuścił wyrobów w łącznej sumie za 1,200,000 rubli złotych.

Nadzwyczajnie tanio

przy najlepszym wykończeniu ubierać się można w firmie Szmehel i Rozner, Łódź Piotrkowska 100 i filja 160 teraz tam tanio się sprzedaje: Spodnie kamgarne, garnitury i palta zimowe, dziecięce garnitury. Robocizna drożeje!

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Kurjer Łódzki”.

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem dnia 20 b. m. o godz. 3 i pół rano nasz najukochańszy synek

Zenon Stefan Keppe

przeżywszy 9 miesięcy. Wyprowadzenie zwłok zmarłego odbędzie się dnia 22 b. m. o godz. 1 po południu z domu żałobnego przy ulicy Piotrkowskiej 251 na stary cmentarz ewangelicki. Na smutny ten obrzęd zapraszają w smutku pograżeń

RODZICE.

W sobotę dnia 22 grudnia r. b, o godzinie 9 1/2 rano, jako w dwunastą rocznicę śmierci

Jana Cynarskiego,

odbędzie się w kościele św. Krzyża nabożeństwo żałobne za dusze ukochanych Rodziców, s. p. Jana i Antoniny z Żarkowskich małżonków Cynarskich.

Składamy Serdeczne współczucie naszemu kochanemu profesorowi i wychowawcy Z. Keppemu, z powodu śmierci Synka Jego.

ZENUSIA

Klasa V-b gimnazjum B. Brauna.

Komunikaty.

Kapitał angielski w Polsce.

W Londynie powstało Towarzystwo pod nazwą „The Power and Traction Finance Co” z kapitałem 100000 f. szt. w celu współpracy ze Sp. Akc. „Siła i Światło” przy budowie elektrowni okręgowych i kolei elektrycznych w Polsce.

Na czele Towarzystwa angielskiego stoją pp. lord Meston, James Kammal, John Hitchones, A. T. Simpson, P. J. Pybes, Simon Landau, C. T. Horsfall.

Towarzystwo to otrzymało zasadniczą zgodę na kredyt pod gwarancją „Trade Facilities Act Committee” w wysokości 1,250,000 f. s. na którego poczet wypuści 6 proc. obligacje płatne po 20 latach. Przed kilkoma dniami, jak się dowiadujemy, bawili w Warszawie: członek zarządu powyższego Towarzystwa p. C. F. Horsfall i delegat rządu angielskiego.

Celem ich przyjazdu było zakończenie pertraktacji ze Sp. Akc. „Siła i światło” w sprawie oddania Anglikom bardzo poważnych zamówień na urządzenia maszynowe i kolejowe dla towarzystw finansowanych przez Siłę i Światło na warunkach długoletniego i niskoprocentowego kredytu.

Dzięki poczynionym zamówieniom sprawa elektryfikacji przez rozwój koncernu Siły i Światła zrobi olbrzymi krok naprzód.

Hurtownia Spółdzielcza

„Rozwój”

Radwańska Nr. 1

sprzedaje każdą ilość cebuli po cenie 40,000 mk. za kilogram, oraz maki pszennej, żytniej, kaszy, grochu i kukru po cenach umiarkowanych.

Podziękowanie.

Zarządom Teatrów Świetlnych „Cassina”, „Odeonu”, „Grand-Kina”, „Luna” oraz „Beleviff”, które udzielając w miarę możliwości bezpłatnych miejsc, przyniśli się do uroczystości Święta Dyonu Samochodowego Nr. 4 w dniu 8 b. m. składam tą drogą żołnierskie „Bóg zapłać”.

Dowódca Dyonu Samoch. Nr. 4.

BUZYŃSKI
pulkownik.

3-cia Loteria Państwowa na

cele dobroczynne.

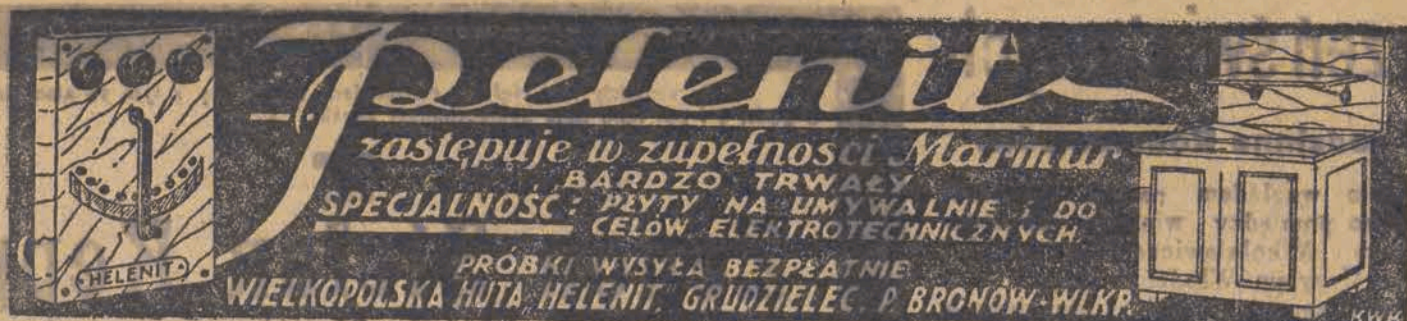
Główne wygrane

Mk. 15,000,000 nr. 81763.
Mk. 8,000,000 nr. 19313.
Mk. 3,000,000 nr. 28051.
Mk. 1,000,000 nr. 9438, 44839.

OSRAM NITRA

Spostrzegawczosc i szybkość wzroku zwiększasz przez szczodre oświetlenie!

OSRAM musi być na żarówce.

Helent
 zastępuje w zupełności Marmur
 BARDZO TRWAŁY
 SPECJALNOŚĆ: PEŁTY NA UMYWALNIE, DO
 CEŁÓW ELEKTROTECHNICZNYCH.
 PRÓBKĘ WYSYŁA BEZPŁATNIE
 WIELKOPOLSKA HUTA HELENT, GRUDZIELEC, P. BRONÓW-WŁKP.

KALOSZE

WIEDEŃSKIE, SZWEDZKIE I PETERSBURSKIE
 Sprzedaż po cenach fabrycznych.
Adolf Boksleitner i S-ka
 ŁÓDŹ, Piotrkowska 149 tel. 14-09.

Wszyscy kupują na gwiazdkę
**crêpe de chine,
 velvet,
 welniane,
 półwelniane i
 bawełniane towary**

w sklepie blawatym „**POLHANDEL**“ Andrzeja 1
 dla kupców, kooperatyw i stowarzyszeń hurtowo
 „**POLHANDEL**“ Przejazd 4.

JAN CHMIEL

ZAKŁAD

zegarmistrzowsko-jubilerski
 w Łodzi, ul. Nawrot
 — poleca —
na gwiazdkę
 zegary i zegarki oraz biżuterję
 najnowszych fasonów.
 Przy zakładzie pracownia zegarmistrzowska

Za 1/3 got.

LADNY I PRAKTYCZNY
 Podarunek gwiazdkowy:
Obrus, cerata, kapa, linoleum, chustka, kołdra
 także towary welniane i bawełniane
 „**Z G O D A**“
 77. Gdańska 77.

SKŁAD WIN I DELIKATESÓW
M. BERMAN
 (egzyst. od 1888 r.)
 Tel. 12-35 Łódź, Piotrkowska № 53 Tel. 12-35
 — poleca na nadchodzące święta: —
Wielki wybór win, wódek i likierów
 najprzedniejszych gatunków.
 Konserwy rybne, jarzynowe, owocowe kawę, herbatę, cacao
 — Z dżiału cukrowego: —
 Czekoladę krajową i zagraniczną, marmoladki, pomadki,
 marcypanki, herbatniki i pierniki. Wielki wybór bombonierek
 jedwabnych japońskich oraz porcelanowych.
 „**Fraureutha**“ i „**Rozenthala**“
 Usługa szybka. Usługa szybka.

Na Raty i za gotówkę
 Suknie
 Bluzki
 Płaszcze
 Obuwie męskie i damskie
 POLECA:
 Chrześcijański Dom Ubiorów
A. Cabanek
 Ul. Napiórkowskiego L. 49.
 Ul. Piotrkowska L. 275.

NA GWIAZDKĘ
 MAGAZYN
MEBLI
 Ul. Romiszewskiego
 Piotrkowska 116 Ip. f. poleca na warunkach dogodnych
DYWANY
 Meble klubowe
 Łózka Metalowe
 SYPIALNIE STÓLOWE
SALONY
 kuchenne urządzenia
 okazyjne
 Pianina i Fisharmonje
 Duży wybór porządnych mebli.
 W niedzielę 16 i 23 magazyn od 1-6-jej otwarty.
 Dr. med. H. IUBICZ
 Cegielniana 43
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłowych.
 Leczenie szt. słoncem wykonywanym.
 Przyjmuje od 11-1 i 5-8 Dla pań oddzielna poczekalnia.

Miód
 naturalny
 poleca **S. Jeżewicz**
 Łódź, Traugotta 8 (Krótka).

Józef Wolski Piotrkowska № 3.
 Poleca na nadchodzące święta:
 Wina, — Konjaki, — Glikery, — Wódki,
 Pierwszorządnych firm
 oraz Towary Kolonialne i Delikatesy,
 Pierniki Weesego i Wróblewskiego, oliwę Nlejską i Ser Swajcarski oraz masło Śmietankowe.
 a także KOMPOTY, GROZKI FASOLKI WERNERA i CYRAŃSKIEGO.
 „ „ CENY PRZYSTĘPNE „ „

ZEGARY, ZEGARKI, DEWIZKI, KOŁCZYKI, PIERŚCIONKI
 SPECJALNOŚĆ
OBRAČZKI ŚLUBNE
 z GWARANCJĄ ZA ZŁOTO.
 Różne fasony duży wybór, ceny niskie
JAN PLACEK ŁÓDŹ
 UL. BRZEZIŃSKA № 10.
 Przyjmuje wszelkie obstatunki i reperacje.

Dr. DUTKIEWICZ
 Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych
Piotrkowska 50
 Przyjmuje od 10-11 i pół rano i od 4-7 p. p. w niedzielę i święta od 9-1 w poł.
Dr. Prybalski
 choroby skórne włosów weneryczne i moczopłowe
 Leczenie światłem (Lampa Kwarcowa) i promieniami Rentgena od 9-1 4-8, od 3-5 dla pań
 Zawadzka 10 i 2 W. U. Z. 13. XII 21 tel. 25-33.

OGŁOSZENIA DROBNE.
 Po 1500) mk. za wyraz.
 Dla poszukujących pracy mk. 10,000 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 100 000.

Na raty!
 Gotowe ubrania, palta, suknie, materiały ubraniowe, firanki, sweatry, chustki, trzewiki, ceraty, damska i męska bielizna
 — poleca —
Chrześcijański Jarmark Łódzki
 Sp. Akc.
 Łódź, Piotrkowska 44.
 I piętro — Tel. 6 13 — I piętro.
 Sprzedaż na raty. Ceny niskie.

Baczność Lokatorów!
 Tow. „LOKATOR“ urzęduje w sobotę dn. 22 b. m.
Wielki Wiec Lokatorski
 w Sali Filharmonji. Celem omówienia grożącej wszystkim lokatorom zmiany wskutek nowego projektu ustawy o ochronie lokatorów.
 Stawcie się wszyscy! Niebezpieczeństwo groźne!
 Zarząd Tow. „Lokator“ Andrzeja 11.

Firma **Jan Hendzelewski**
 Łódź, Szosa Zgierska 47 (dom własny) w Radogoszczu
poszukuje 2 agentów
 ustosunkowanych w branży spożywczej. Oferty proszę składać pisemnie osobiście. Wiadomość na miejscu.

Dr. Z. Rakowski
 specjalista chorób uszu, nosa gardła i płuc.
 ul. Pomorska (Srebrna) nr. 10
 przyjmuje od 12-2 i od 5-7.

Dr. P. BRAUN
 Południowa 28
 Specjalista
 Choroby skórnych i wenerycznych i moczopłowych.
 Przyjmuje 8 i pół do 10 i pół, 1-2; 5-8 panie 4-5. W. U. Z. nr. 281.10. XII 21 11020-10

Kupno i sprzedaż.
 Meble sprzedaje sypialnie stołowe, kuchenne szafy, łózka, krzesła wiedeńskie oraz kupuje meble używane. Przetłuszcza Hotel „Polonia“ № 108
Wizazka! Skóra prawdziwa do obuwia. Skład skór i przyborów szewskich Sienkiewicza 25
 Kupuje piasek 200 i proc. drożej za złoto srebro, brylanty, żęby sztuczne gardłowe oraz szale czarna. Zachodnia 32 poprzeczna oficyna m. 15 L. Miłob.
 2003

Na gwiazdkę konki
 na błędnach torby damskie portfele i torczy skólane S. Skarzynski Piotrkowska 133 488-3

Dr. Zeligsonowa
 powróciła krajowe i zagraniczne Skład instrumentów Chodkowskiego Sienkiewicza 25.
 Sprzedam łózka, kredensy, szafy, kredensy, stołowe, kuchennym, stol, szeszo krzesel. Piotrkowski 142-9. 497-2

Dr. H. ROZENBERGOWA
 choroby skórne i weneryczne (kobiety i dzieci) przyjmuje o 1-2 i 3-6-giej ul. Piotrkowska 192.

Niebywała okazja!
 Płyty, stare i połamane kupuje i zamieniam na nowe. Tamże do nabycia gramfony i różne części gramfonowe. **Fr. Czurabski**, Konstanyńska 5, m. 28, pr. cf. parier

MAGAZYNIEM
 dokładnie uzdolniony z prowadzeniem magazynu, fachowiec artykułów pierwszej potrzeby a także dla fabryk i technicznymi, pracujący na tym polu kilkanaście lat, może się okazać chlubnymi świadectwami o swem uzdolnieniu i uczciwości, poszukuje takiego stanowiska w Łodzi lub na wyjazd.
 Łaskawe oferty proszę nadsyłać ulica Drebnowska Nr 24 m 1 Wielonolski